

11

Stemming Goedkeuring Brede Economische en Handelsovereenkomst tussen Canada en de Europese Unie (CETA)

Aan de orde is **de stemming** in verband met het wetsvoorstel **Goedkeuring van de op 30 oktober 2016 te Brussel tot stand gekomen Brede Economische en Handelsovereenkomst (CETA) tussen Canada, enerzijds, en de Europese Unie en haar lidstaten, anderzijds (Trb. 2017, 13) (35154)**.

(Zie vergadering van 11 juli 2022.)

De voorzitter:

Dan stemmen we over het wetsvoorstel 35154, Goedkeuring van de op 30 oktober 2016 te Brussel tot stand gekomen Brede Economische en Handelsovereenkomst (CETA) tussen Canada, enerzijds, en de Europese Unie en haar lidstaten, anderzijds. Er is vorige week om een hoofdelijke stemming gevraagd door mevrouw Faber namens de PVV.

Wenst een van de leden een stemverklaring af te leggen? Mevrouw Prast namens de Partij voor de Dieren.

Mevrouw **Prast** (PvdD):

Dank, voorzitter. CETA is slecht voor het dierenwelzijn, het klimaat en dus toekomstige generaties, de volksgezondheid, Nederlandse boeren die zich aan strengere, Nederlandse standaarden houden en de democratie. Daarom zal ik tegen dit wetsvoorstel stemmen. Datzelfde geldt voor de andere senatoren van de Partij voor de Dieren.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Prast. De heer Van Apeldoorn namens de SP.

De heer **Van Apeldoorn** (SP):

Voorzitter. Voor de SP gaan mensen nog steeds boven multinationals. Daarom zal mijn fractie tegen dit verdrag stemmen, dat precies het omgekeerde doet.

De voorzitter:

Kijk, dat is nog eens een bondige stemverklaring. De heer Backer gaat dit overtroeven namens D66.

De heer **Backer** (D66):

Voorzitter. We hebben een lang en intensief debat gevoerd, dus de stemverklaring kan kort zijn. De fractie van D66 is van oordeel dat beide verdragen bijdragen aan eerlijke handel, gereguleerde handel en aan de welvaart van Nederland. In een wanordelijke wereld hebben we een bondgenoot nodig, een bondgenoot die de eenheid van de EU en de NAVO versterkt. Dat is Canada. Daarom zullen wij vóór beide verdragen stemmen.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Backer. De heer Koole namens de Partij van de Arbeid.

De heer **Koole** (PvdA):

Voorzitter. Mijn stemverklaring is iets langer. Wij hebben als PvdA-fractie een zorgvuldige afweging gemaakt. We hebben geluisterd naar voor- en tegenstanders. We begrijpen hun zorgen. We hebben gekeken naar feiten en omstandigheden en die beoordeeld met een sociaaldemocratische bril, gericht op een vreedzame, eerlijke en duurzame wereld. Dan constateren we dat CETA niet ideaal is, maar dat het bijdraagt aan een krachtig Europa in een instabiele wereld en een Europa van de Green Deal. Het verdrag zet zelf grote stappen vooruit in de bescherming van het milieu, fatsoenlijk werk en onafhankelijke rechtspraak. Nu is door het nieuwe klachtenmechanisme ook nog eens de positie van vakbonden en ngo's versterkt. We constateren dat de democratie niet wordt aangetast door CETA en dat CETA door het vasthouden aan strengere regels de strijd aanbindt met het neoliberalisme. Daarom zullen wij als fractie van de PvdA vóór CETA stemmen, voor de mensen, voor onze kinderen en kleinkinderen, voor de planeet.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Koole. De heer Dessing namens Forum voor Democratie.

De heer **Dessing** (FVD):

Voorzitter, dank u wel. Dit CETA-verdrag is ongrondwettelijk, omdat het multinationals superieur maakt aan de Nederlandse Staat ten koste van nationale bedrijven en de Nederlandse landbouwsector, die het al zo zwaar te verduren heeft. Bovendien wordt de soevereiniteit over onze eigen productenstandaard uit handen gegeven aan een niet-gekozen, zelfsturende supra-EU-ambtenarenbiotoop. En ten slotte zal ons rechtssysteem fundamenteel worden aangetast door een arbitragehof buiten het Nederlandse rechtssysteem om. Ik zou bijna gaan zeggen: een tribunaal.

Om voorgenoemde redenen zal de fractie van FVD in volle overtuiging tegen dit CETA-verdrag stemmen. Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Dessing. Wenst een van de andere leden nog een stemverklaring af te leggen? De heer Raven van de OSF.

De heer **Raven** (OSF):

Voorzitter. Voor de OSF, de Onafhankelijke Senaatsfractie, het platform van de regionale partijen in Nederland, was het een moeilijke discussie over CETA. Wij hebben ons stemgedrag gebaseerd op een aantal punten in een afweging. Op de eerste plaats: Canada is al meer dan 100 jaar een zeer bevriende relatie. Als we met zulke vrienden geen handelsverdrag zouden kunnen sluiten, met wie dan wel?

De OSF laat zich in dit dossier niet leiden door partijpolitiek. De inhoud moet vooropstaan, en dat zouden meer partijen moeten doen. Dat gaat verder dan het kleinschalige politiek denken waarbij partijen hun oordeel afhankelijk stellen van het standpunt van partij X of partij Y.

Voorzitter. Een zeer belangrijk punt in onze afweging is dat de wereldorde de laatste tijd ingrijpend is veranderd. Dat plaatst dit verdrag in een nieuw perspectief. Het zou een slecht signaal zijn, als Europa namens Nederland met Canada nu geen definitief handelsverdrag kan sluiten.

Voorzitter. In die zin kan ik u mededelen dat de OSF voor het verdrag zal stemmen.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Raven. Dan had ik de heer Otten nog zien zwaaien. Gaat uw gang.

De heer **Otten** (Fractie-Otten):

Voorzitter. Wij zijn voor handel, maar CETA in de huidige vorm is niet goed voor Nederland, niet goed voor het Nederlandse mkb en niet goed voor de Nederlandse boeren. Er wordt een systeem van private parallelle rechtspraak via het ICS-tribunaal exclusief voor multinationals gecreëerd. Dat vinden wij een te vergaande inbreuk op de Nederlandse soevereiniteit. Daarom zullen wij volmondig tegenstemmen, zodat Nederland dit verdrag kan gaan heronderhandelen in Brussel en in Canada.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Otten. Wenst een van de andere leden een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Ik verzoek de leden zo dadelijk hun stem met het woord "voor" dan wel "tegen" uit te brengen, zonder enige bijvoeging. Dan is uw stem namelijk ongeldig.

In stemming komt het wetsvoorstel.

Vóór stemmen de leden: Huizinga-Heringa, Jorritsma-Lebink, Karakus, Niek Jan van Kesteren, Keunen, Klip-Martin, Knapen, Koole, Meijer, Moonen, Oomen-Ruijten, Pijlman, Prins, Raven, Recourt, Rietkerk, Rombouts, Van Rooijen, Stienen, Talsma, Verkerk, Van der Voort, Lucas Vos, Mei Li Vos, Arbouw, Atsma, Backer, Van Ballekom, Van den Berg, De Blécourt-Wouterse, Bredenoord, Bruijn, De Bruijn-Wezeman, Crone, Dittrich, Doornhof, Essers, Ester, Fiers en Geerdink.

Tegen stemmen de leden: Janssen, Karimi, Ton van Kesteren, Kluit, Koffeman, Kox, Van der Linden, Nanninga, Nicolai, Otten, Van Pareren, Prast, Rosenmöller, Schalk, Van Strien, Veldhoen, Vendrik, De Vries, Van Wely, Van Apeldoorn, Baay-Timmerman, Berkhout, Beukering, Bezaan, De Boer, Dessing, Van Dijk, Faber-van de Klashorst, Fren-trop, Ganzevoort, Gerkens, Van Gurp, Van Hattem, Hermans en Hiddema.

De voorzitter:

Ik constateer dat dit wetsvoorstel met 40 stemmen voor en 35 stemmen tegen is aangenomen.